

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКА НАЦІОНАЛЬНА АКАДЕМІЯ ХАРЧОВИХ
ТЕХНОЛОГІЙ
НАВЧАЛЬНО-НАУКОВИЙ ІНСТИТУТ
ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ І МЕНЕДЖМЕНТУ
ім. Г. Е. ВЕЙНШТЕЙНА**

ТЕЗИ

**II ВСЕУКРАЇНСЬКОЇ СТУДЕНТСЬКОЇ
НАУКОВО-ПРАКТИЧНОЇ КОНФЕРЕНЦІЇ
«АКТУАЛЬНІ АСПЕКТИ СОЦІАЛЬНО-
ЕКОНОМІЧНОГО РОЗВИТКУ УКРАЇНИ:
ПОГЛЯД МОЛОДІ»**

**2 – 3 КВІТНЯ 2020 р.
м. Одеса**

П(с)БО №9 «Запаси»	МСБО №2 «Запаси»
	адміністративні накладні витрати, не пов'язані з доставкою запасів до теперішнього місяця розташування та приведення у теперішній стан; витрати на продаж

* складено автором на основі [1]

Отже, можна зробити висновок, що П(С)БО значною мірою ґрунтуються на МСФЗ, але вони відрізняються. Стандарти мають як позитивні, так і негативні риси. Їх перевагами перед національними виступають: чітка економічна логіка; узагальнення сприятливої світової практики в області бухгалтерського обліку; простота сприймання для користувачів фінансової інформації.

Науковий керівник – к.е.н., доц. Євтушевська О.О.

Література:

1. Вареня В. Запаси: порівняємо МСФЗ (МСБО) та П(С)БО // Головбух. – 2008. – № 35. – С.18-25.

ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ЗМІН ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА

Космачевська Е.В., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК

Ступницька М.І., студ. СВО «Бакалавр» факультету ММІЛ

Кость А.О., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК

Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса

Капітал є базовою структурною компонентою розвитку будь-якого бізнесу та капітал, який орієнтований на довгостроковий економічний успіх, є складним, багатоаспектним, й в силу цього недостатньо дослідженим економічною категорією та наявністю різноманітних підходів до його визначення, структурування та змін. Саме, зокрема, диспропорція в структурі капіталу є однією з важливих проблем діяльності будь-якого суб'єкта господарювання та часто призводить до зниження ефективності його діяльності та зниження значень фінансово-економічних показників. Крім того, однією з основних причин кризової ситуації більшості українських суб'єктів господарювання є наявність незлагодженої системи управління капіталом, неправильне визначення та розрахунок співвідношення між власним капіталом та залученим, забезпечення ефективності його використання та ризиків. Саме тому для промислового підприємства досить важливим є формування інструментів визначення такої збалансованості, проведення якісного аналізу змін власного капіталу, вчасну та результативну адаптацію підходів до такого оцінювання в сучасних умовах внутрішнього та зовнішнього середовища функціонування підприємств.

В результаті дослідження формування капіталу, слід відмітити, що капітал складається з вкладеного (zareestrovano) (пайового) та додаткового)

та накопиченого (нерозподілений прибуток (непокритий збиток), резервний та інший додатковий капітал) капіталу. Зазначимо, що дискусійним питанням залишається оптимальне співвідношення між власним і позиковим капіталом, що забезпечує найефективнішу пропорційність між дохідністю та фінансовою стійкістю підприємства. У найзагальнішому вигляді поняття «структура капіталу» характеризується, як співвідношення власних та позикових фінансових коштів, які підприємство використовує у процесі своєї господарської діяльності. Так, співвідношення власного та залученого капіталу в різних країнах для визначення фінансової стійкості підприємства не є однаковим: на підприємствах Японії залучений капітал становить 80% та це є нормальним співвідношенням, коли в країнах Європи, в США, в Україні власний капітал повинен складати не менш 50% всього капіталу підприємства [1].

Особливості формування складових власного капіталу підприємств зумовлюються нормами законодавства щодо організаційно-правових форм підприємств та форм їх власності, а також щодо порядку формування і руху власного капіталу. Динаміка та структура власного капіталу підприємства значною мірою залежать від змін, що відбуваються в окремих його складових. Основу власного капіталу більшості підприємств становить реєстрований капітал. Джерелами формування реєстрованого капіталу є власні грошові кошти, майнові та інші активи засновників. Внесками учасників і засновників господарських товариств до статутного фонду можуть бути: будівлі, споруди, обладнання, інші матеріальні цінності, цінні папери, права користування землею, водою, іншими природними ресурсами, будівлями, спорудами, інтелектуальна власність, грошові кошти, в тому числі валютні [2]. У процесі діяльності зареєстрований капітал може бути збільшений або зменшений. При формуванні зареєстрованого капіталу підприємства учасники стикаються з проблемами визначення загального його розміру та розміру кожного внеску, його оцінки, предмету вкладу та строку сплати внесків [3]. Основу власного капіталу деяких підприємств становить пайовий капітал. У колективних сільськогосподарських підприємствах, житлово-будівельних кооперативах, кредитних спілках з метою здійснення господарсько-фінансової діяльності початковий капітал формується за рахунок пайових внесків їх членів, тому його називають пайовим капіталом. На відміну від статутного капіталу розмір пайового капіталу не фіксується в статуті підприємства. Механізм формування пайового капіталу окремих підприємств аналогічний механізму формування реєстрованого капіталу. *Пайовий капітал* – це сукупність коштів фізичних і юридичних осіб, добровільно розміщених у товаристві для здійснення його господарсько-фінансової діяльності. *Додатково вкладений капітал* – це сума внесків засновників понад зареєстровану частину. *Додатковий вкладений капітал* на більшості підприємств відсутній або складає мізерну величину [4].

Одним із основних показників, що характеризує ефективність діяльності будь-якого суб'єкта господарювання є нерозподілений прибуток (непокритий збиток). *Нерозподілений прибуток (непокритий збиток)* – частина чистого прибутку, що не була розподілена між власниками. *Резервний капітал* – сума

резервів, створених, відповідно до чинного законодавства або установчих документів, за рахунок нерозподіленого прибутку підприємства.

Згідно Законом України «Про господарські товариства» [5] (стаття 14) за рахунок нерозподіленого прибутку, який отриманий в результаті економічної діяльності, підприємства створюють резервний (страховий) капітал в розмірі, який визначений в установчих документах: для акціонерного товариства розмір резервного капіталу не може бути менше ніж 15% зареєстрованого капіталу та щорічно повинен збільшуватись на суму не менше 5% від суми чистого прибутку), який використовують у випадках виникнення фінансових труднощів.

З 17.06.2018 р. набрав чинності Закон України від 06.02.2018 р. № 2275-VIII «Про товариства з обмеженою та додатковою відповідальністю» (далі – Закон № 2275). У Законі № 2275 норми щодо обов'язковості створення та поповнення резервного фонду товариства з обмеженою відповідальністю (ТОВ) відсутні [6]. Проте описаний випадок, коли ТОВ зобов'язано сформувати резервний капітал. Товариство має право придбавати частки у власному статутному капіталі без його зменшення на розмір такої частки лише за умови, що на день такого придбання товариство сформує резервний капітал у розмірі ціни придбання викупленої частки, який не може використовуватися для здійснення виплат на користь учасників такого товариства (ч. 1 ст. 25 Закону № 2275 [6]).

Інший додатковий капітал включає такі види додаткового капіталу: капітал від дооцінки необоротних активів – капітал, сформований внаслідок дооцінки активів; дарчий капітал – вартість активів, безоплатно отриманих підприємством від інших юридичних або фізичних осіб, та інші види додаткового капіталу [7].

Відповідно до Національного Положення (Стандарту) бухгалтерського обліку 1 «Загальні вимоги до фінансової звітності» до власного капіталу відносяться капітал, який впливає на формування зареєстрованого капіталу підприємства [8]: у разі викупу власних акцій у акціонерів з метою їх перепродажу або анулювання, акціонерні підприємства відображають виключення капіталу – фактичну собівартість акцій викуплених (вилучений капітал); заборгованість засновників (учасників) господарського товариства – це неоплачений капітал.

Зазначимо, що даний стандарт термін «Власний капітал» визначає як «частину в активах підприємства, яка залишається після вирахування його зобов'язань» [8].

Таким чином, розглянуті питання формування складових власного капіталу підприємств в залежності від організаційно-правових форм підприємств та форм їх власності, що впливає на управління господарською діяльністю підприємства. Отже, для якісного управління власним капіталом підприємства необхідна ефективна політика управління ним [9, с. 462], в якій важливе значення має фінансовий аналіз формування та використання власного капіталу у попередньому періоді, що є начальним етапом управління ним.

Наукові керівники – к.е.н., доц. Купріна Н.М.,
к.е.н., доц. Маркова Т.Д.

Література:

1. Ступницька Т.М. Фінансовий аналіз з огляду на ймовірність банкрутства підприємства / Обліково-аналітичне забезпечення в умовах управління фінансово-економічною безпекою підприємства: [монографія] // В.В. Немченко, Ф.А. Трішин, Л.В. Іванченкова, Н.М. Купріна, Г.О. Ткачук та ін. ; за заг. ред. д.е.н., проф. В.В. Немченко. Одеса: Фенікс, 2015. С.105-112.

ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ У ПРАТ «ОДЕСАВИНПРОМ»

Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Лісоволик О.В.

Майже кожне підприємство, організація, юридична особа (далі — підприємства) продають іншим підприємствам, фізичним особам товари (роботи, послуги). Відповідно, останні за придбані товари (роботи, послуги) мають надати продавцеві компенсацію — коштами чи іншими активами. Якщо продаж і отримання компенсації відбуваються одночасно, в обліку підприємства-продавця не відображається заборгованість покупців. Наприклад, це характерно для підприємств роздрібною торгівлі, коли покупці придбавають товари за готівку — вносять у касу готівку і за фактом оплати одразу отримують товар. У такому разі дебіторська заборгованість не виникає, а тому і проблем у її обліку немає, адже немає що обліковувати. Якщо ж товари (роботи, послуги) спершу надають, а оплачувати їх планується пізніше, в бухгалтерському обліку підприємства-продавця слід відобразити заборгованість покупців. Така заборгованість називається дебіторською, а покупці, які заборгували, — дебіторами.

Відповідно до ПБО 10 дебіторська заборгованість за продукцію, роботи, товари, послуги зараховується на баланс (визнається в обліку) одночасно з визнанням доходу. Таким чином, для визнання поточної дебіторської заборгованості за продукцію, товари, роботи, послуги необхідно, щоб виконувалися такі критерії визнання доходу (п. 8 ПБО 15):

- покупцеві передано ризики й вигоди, пов'язані з правом власності на продукцію (товар, інший актив);
- підприємство не здійснює надалі управління та контроль за реалізованою продукцією (товарами, іншими активами);
- суму доходу (виручку) можна достовірно визначити;
- є впевненість, що в результаті операції відбудеться збільшення економічних вигід підприємства, а витрати, пов'язані з цією операцією, можна достовірно визначити.

Рівень організації обліку дебіторської заборгованості у ПрАТ «ОДЕСАВИНПРОМ» є досить низьким, оскільки серед основних елементів облікової політики щодо даного об'єкту увага приділяється лише методиці розрахунку резерву сумнівних боргів, а інші моменти, в переважній більшості випадків, залишаються без уваги.

ЗМІСТ

1. ЕКОНОМІКО-МАТЕМАТИЧНА МОДЕЛЬ, ЯК ІНСТРУМЕНТ ТЕОРЕТИЧНОЇ І ПРИКЛАДНОЇ ЕКОНОМІКИ
Величко О.М., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса 2
Науковий керівник – Купріна Н.М., к. е. н, доц
2. ФІНАНСОВЕ ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ
Ганенко Я.Л., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса 3
Науковий керівник – к.е.н., доц. Тарасова О.В.
3. ОСОБЛИВОСТІ ОЦІНКИ ВИРОБНИЧИХ ЗАСОБІВ ПРИ НАДХОДЖЕННІ
Комишан О. Ю., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса 5
Науковий керівник – к.е.н., доц., Євтушевська О.О.
4. ОСОБЛИВОСТІ ФОРМУВАННЯ ТА ЗМІН ВЛАСНОГО КАПІТАЛУ В ПРОЦЕСІ УПРАВЛІННЯ ГОСПОДАРСЬКОЮ ДІЯЛЬНІСТЮ ПІДПРИЄМСТВА
Космачевська Е.В., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Ступницька М.І., студ. СВО «Бакалавр» факультету ММІЛ
Кость А.О., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса 7
Наукові керівники – к.е.н., доц. Купріна Н.М.,
к.е.н., доц. Маркова Т.Д.
5. ОСОБЛИВОСТІ ОБЛІКУ РОЗРАХУНКІВ З ДЕБІТОРАМИ У ПРАТ «ОДЕСАВИНПРОМ»
Студент СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК Лісоволик О.В. 10
Науковий керівник: к.е.н., ст.викл. Стасюкова К.В.
6. ВИКИДИ СО₂ У СВІТІ: ОБЛІКОВО-АНАЛІТИЧНИЙ АСПЕКТ
Крижанівська К.В., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса 12
Науковий керівник – к.е.н., доц. Маркова Т.Д.
7. ОСОБЛИВОСТІ ОРГАНІЗАЦІЇ ДОКУМЕНТООБІГУ У НОВОСТВОРЕНОМУ ПІДПРИЄМСТВІ
Домброван Я.Ю., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК
Одеська національна академія харчових технологій, м. Одеса
Наукові керівники – к.е.н., доц. Купріна Н.М., 14
к.е.н., доц. Маркова Т.Д.
8. ОСОБЛИВОСТІ НАРАХУВАННЯ ТА УТРИМАННЯ ПОДАТКІВ ІЗ ЗАРОБІТНОЇ ПЛАТИ В УМОВАХ ЗАСТОСУВАННЯ ІНФОРМАЦІЙНИХ ТЕХНОЛОГІЙ
Мацюк Я.М., студ. СВО «Магістр» ф-ту ЕБіК 16
Резнічук А.Д., студ. СВО «Бакалавр» ф-ту ЕБіК